

**Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdes
PROTOKOLS**

Rīgā, 2016. gada 13.aprīlī

Nr.2

No valdības puses:

E.Papule	Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta valsts sekretāra vietniece - departamenta direktore;
I.Zvīdriņa	Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta direktora vietniece;
A.Liepiņa	Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta vecākā referente;
K.Soms	Ekonomikas ministrijas Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktors;
E.Lossane	Nodarbinātības valsts aģentūras Pakalpojumu departamenta direktore;
J.Gaigals	Valsts izglītības satura centra vadītāja vietnieks;

No darba devēju puses:

L.Ribickis	Rīgas Tehniskās universitātes rektors;
S.Graikste	Latvijas Viesniču un restorānu asociācijas izpilddirektore;
A.Būmane	AS „Latvijas Finieris” Personāla attīstības dienesta direktore;
A.Graudiņš	MASOC pārstāvis, GRF personāla vadītājs;
P.Zaļmežs	SIA „BUTS” direktors;
J.Vjakse (aizvieto G.Veismani)	Latvijas Darba devēju konfederācijas Reģionālās attīstības un nodarbinātības eksperte;
N.Semjonova (aizvieto I.Roni)	SIA “BDA” izpilddirektore;

No arodbiedrību puses:

L.Marcinkēviča	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietniece;
R.Porniece	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības nacionālā koordinatore;
I.Sīpola	Latvijas arodbiedrības „Energija” arodorganizācijas „Kaskāde” priekšsēdētāja;
A.Papins	Rīgas Valsts tehnikuma arodkomitejas priekšsēdētājs;
I.Siņica	Latvijas Meža nozaru arodu biedrības priekšsēdētāja vietniece;
I.Avdejeva	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības biroja eksperte vispārējās izglītības jautājumos;

Uzaicinātie:

K.Šadurskis	Izglītības un zinātnes ministrs;
S.Valaine	Valsts izglītības satura centra Izglītības satura departamenta direktore, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vadītāja;
D.Jansone	Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte;
N.Ozols	Ekonomikas ministrijas Tautsaimniecības struktūrpolitikas

J.Siliņš	departamenta Ekonomiskās attīstības un darba tirgus prognozēšanas nodaļas vadītājs;
I.Muraškovska	Ekonomikas ministrijas Inovācijas departamenta Inovācijas politikas nodaļas vecākais referents;
I.Eriņš	Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas izglītības eksperte;
I.Vārna	Rīgas Tehniskās universitātes finanšu prorektors;
E.Purmale-Baumane	Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfonda departamenta direktora vietniece profesionālās izglītības un mūžizglītības attīstības jomā;
N.Grīnbergs	Valsts izglītības attīstības aģentūras Profesionālās izglītības projektu departamenta direktore;
	Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfonda departamenta vecākais referents;

Sēdē nepiedalās:

J.Butņicka	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas vadītāja;
I.Rone	SIA "Lattelecom" valdes locekle un personāla vadības direktore;
G.Veismane	AS "Olainfarm" padomes locekle, Ekonomikas un kultūras augstskolas rektore;
I.Gretere	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības būvniecības nozares konsultante darba ņēmēju satūra jautājumos.

Sēdi vada: E.Papule

Sēdi protokolē: A.Imanta

Sēdi sāk: 14.00

Darba kārtībā:

1. Sēdes darba kārtības precizēšana — sēdi vada valdības puses vadītāja Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta valsts sekretāra vietniece - departamenta direktore **E.Papule**.
2. Informācija par profesiju standartiem.
 - 2.1. Atkārtots profesijas standarta projekts saskaņošanai: "Industriālā dizaina inženieris" - 5.profesionālās kvalifikācijas līmenis – ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte **D.Jansone**.
 - 2.2. Diskusija par MK noteikumu projektu "Profesijas standarta, profesionālās kvalifikācijas prasību (ja profesijai neapstiprina profesijas standartu) un nozares kvalifikāciju struktūras izstrādes kārtība", t.sk. PINTSA nolikuma projekta apstiprināšana – ziņo Valsts izglītības satūra centra vadītāja vietnieks **J.Gaigals**.
3. Modulāro profesionālās izglītības programmu ieviešana Latvijā. Ieguvumi un pielietojums – ziņo Valsts izglītības satūra centra Izglītības satūra departamenta direktore, Profesionālās izglītības satūra nodrošinājuma nodaļas vadītāja **S.Valaine**.
4. Informācija par profesionālās izglītības programmu izmaksu pētījuma rezultātiem – ziņo Rīgas Tehniskās universitātes finanšu prorektors **I.Eriņš**.

5. Izglītības nozares prioritātes un Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības jautājumu aktualitātes – ziņo izglītības un zinātnes ministrs **K.Šadurskis**.

6. Diskusija par sistēmiskiem atbalsta pasākumiem darba devējiem iesaistei DVB – ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfonda departamenta direktora vietniece profesionālās izglītības un mūžizglītības attīstības jomā **I.Vārna** un Latvijas Darba devēju konfederācijas Reģionālās attīstības un nodarbinātības eksperte **J.Vjakse**.

7. Informācija par profesionālās izglītības kompetences centru paveikto metodiskajā darbā un pedagogu tālākizglītību reģionu vai nozares mērogā – ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta valsts sekretāra vietniece - departamenta direktore **E.Papule**.

8. Dažādi.

9. Par nākamās PINTSA sēdes darba kārtību.

1.jautājums

Sēdi vada valdības puses vadītāja, Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāres vietniece – Izglītības departamenta direktore **E.Papule**.

Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes (turpmāk – PINTSA) locekļi vienojas, ka darba kārtībā iekļautie jautājumi tiek izskatīti paredzētajā kārtībā.

2.jautājums

Informācija par profesiju standartiem.

2.1. D.Jansone informē, ka profesijas standarta projekts “Industriālā dizaina inženieris” - 5.profesionālās kvalifikācijas līmenis, tiek virzīts atkārtotai saskaņošanai pēc vienošanās ar projekta izstrādātājiem par profesionālās izglītības programmas koda 3., 4. un 5.cipara precizēšanu, un norāda, ka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.461 “Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību” (turpmāk – MK noteikumi nr.461) profesijas standarta projekta “Industriālā dizaina inženieris” kods ir 2144 52.

A.Liepiņa norāda, ka profesijas standarta projekta “Industriālā dizaina inženieris” - 5.profesionālās kvalifikācijas līmenis, profesija nav iekļauta MK noteikumos Nr.461 un tai nav piešķirts atbilstošs kods.

Labklājības ministrija nesaskaņo profesijas standarta projektu “Industriālā dizaina inženieris”, jo šī profesijas standarta projekta saturs neatbilst profesijas nosaukumam, uzskata, ka profesija nav pieprasīta Latvijas darba tirgū, un norāda, ka nav ņemti vērā Kultūras ministrijas iebildumi par šo profesijas standarta projektu. Labklājības ministrija ierosina grozīt profesijas standarta projekta “Industriālā dizaina inženieris” nosaukumu uz “Industriālās projektēšanas inženieris”.

I.Sīpola atbalsta Labklājības ministrijas ierosinājumu.

PINTSA dalībnieki norāda, ka profesijas standarta projekts “Industriālā dizaina inženieris” saturiski atbilst tautsaimniecības pieprasījumam, un ierosina tā redakciju saskaņot, papildus ierosina projekta izstrādātājiem iesniegt Labklājības ministrijai pieteikumu profesijas “Industriālā dizaina inženieris” iekļaušanai Profesiju klasifikatorā.

Labklājības ministrija informē, ka nevarēs saskaņot šīs profesijas iekļaušanu Profesiju klasifikatorā (Ministru kabineta noteikumos) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, jo PINTSA sēdē nav attiecīgo ekspertu saskaņojuma par šī profesijas standarta projekta nosaukumu un saturu, un ierosina projekta izstrādātājiem iesniegt Labklājības ministrijai priekšlikumu un pamatojumu profesijas iekļaušanai Profesiju klasifikatorā, norādot nepieciešamo informāciju Profesiju klasifikatora aktualizēšanai.

2.2. **J.Gaigals** informē par Ministru kabineta noteikumu projektu “Profesijas standarta, profesionālās kvalifikācijas prasību (ja profesijai neapstiprina profesijas standartu) un nozares kvalifikāciju struktūras izstrādes kārtība” (turpmāk – Projekts par PS, PKP, NKS).

J.Gaigals norāda, ka PINTSA nolikuma projekts un Projekts par PS, PKP, NKS izstrādes kārtību, kā arī Ministru kabineta noteikumu projekts “Nozaru ekspertu padomju izveidošanas, darbības un darbības koordinācijas kārtība” (turpmāk - Projekts par NEP) ir savstarpēji saistīti jautājumi, jo saskaņā ar Profesionālās izglītības likuma (turpmāk – PIL) grozījumiem tie paredz jaunas normas un izmaiņas līdzšinējo profesiju standartu izstrādes un apstiprināšanas kārtībā.

PIL grozījumu mērķis bija novērst visos Eiropas Komisijas (EK) ziņojumos un mūsu politikas plānošanas dokumentos uzrādīto problēmu – nepietiekamu profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām. Lai to nodrošinātu, tika izveidotas nozaru ekspertu padomes (NEP), kas tāpat kā PINTSA ir Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes institucionālās sistēmas sastāvdaļa. Otra galvenā problēma, kas tika konstatēta, – nesamērīgi garais profesijas standartu saskaņošanas process (1,5 – 2 gadi), kas nedod iespēju elastīgi un ātri reaģēt uz izmaiņām darba tirgū.

Attiecīgi tika noteikts reformas mērķis – izveidot patstāvīgi strādājošu, kvalitatīvu, tautsaimniecības nozaru attīstības vajadzībām atbilstošu un duālās izglītības pieeju attīstošu profesionālās izglītības satura nodrošināšanas sistēmu, kas spēj ātri reaģēt uz darba tirgus pieprasījumu, regulāri izvērtējot un atjaunojot profesionālās izglītības saturu atbilstoši aktualizētajai nozaru kvalifikāciju struktūrai.

Plānojot reformas profesionālās izglītības jomā un izstrādājot PIL grozījumus, tika ņemta vērā arī:

- 1) nepieciešamība ieviest Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru (LKI) (atbilstoši EK ieteikumiem par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru (EQF) un Latvijas Republikas Saeimas pozīciju šajā jautājumā) un attiecīgi izveidot arī nozares kvalifikāciju struktūras, kas dod iespēju konstatēt nozarēm nepieciešamās pamatprofesijas, specializācijas, kā arī saistītās profesijas;
- 2) tika ņemtas vērā pamatnostādnes, kas ietvertas Eiropas *Kopenhāgenas procesa* dokumentos, IA 2020, EK rekomendācijās un citos ar to saistītos dokumentos, kā arī tika ņemtas vērā apņemšanās, kas paustas *Berlīnes memorandā* (2012) un Latvijas Republikas ārlietu ministra un Vācijas Federatīvās Republikas *federālā ārlietu ministra* kopīgajā paziņojumā (2015) attiecībā uz nepieciešamību iesaistīt sociālos partnerus kā atbildīgus spēlētājus profesionālajā izglītībā un apmācībā, kā arī pārņemt Vācijas pozitīvo *duālās izglītības* pieredzi un ieviest šos elementus daba vidē balstītās mācībās.

J.Gaigals atzīmē, ka profesionālās izglītības satura reforma Latvijā balstās uz ciešu sadarbību ar nozares pārstāvošajām organizācijām un NEP. Profesijas standarti un profesionālās kvalifikācijas prasības ir sociālo partneru trīspušu sadarbības rezultātā panākta vienošanās par kvalifikācijas prasībām, kas tiek ņemtas vērā, izstrādājot izglītības programmas un kvalifikācijas pārbaudījumu saturu, un nodrošina profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām. Gadījumā, ja attiecīgās nozares NEP nav izveidots, paliek līdzšinējā kārtība, kad atzinumu par profesiju standartiem un profesionālās kvalifikācijas prasībām dod PINTSA nozīmēti eksperti. Paredzēts, ka profesiju standartus, profesionālās

kvalifikācijas prasības un nozares kvalifikāciju struktūras saskaņo PINTSA un saskaņotie dokumenti tiek ievietoti Valsts izglītības satura centra mājaslapā. Šī pieeja tika aprobēta iepriekšējā Eiropas Savienības fondu (ESF) periodā ESF projektā 1.2.1.1.1., 12 izveidotās NEP darbojas jau četrus gadus.

Profesionālās kvalifikācijas prasības katrā nozarē un katrai profesijai objektīvi eksistē neatkarīgi no tā, vai kāds tās ir apstiprinājis vai nē (tik un tā darba devēji to prasa no darbiniekiem). Ja profesionālās izglītības iestāde nav iedevusi nepieciešamās prasmes, jāveic papildu apmācība darba vietā, kas ir papildu izmaksas un zaudējumi uzņēmējiem. Ar iegūtu kvalifikāciju, īpaši ar augstāka līmeņa profesionālo kvalifikāciju, ir iespējams strādāt dažādās nozarēs un ieņemt dažādus amatus. Līdz ar to profesiju standartiem nav jābūt Profesiju klasifikatora daļai, kā tas ir pašlaik. EQF un attiecīgi Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūrai nav tiešas saistības ar ISCO-08 kodu sistēmu, kas tiek izmantota Profesiju klasifikatorā un ir paredzēta darbaspēka uzskaites statistiskiem mērķiem (Labklājības ministrijas informatīvais ziņojums, 2014).

Ņemot vērā to, ka profesiju standartiem nav jābūt Profesiju klasifikatora sastāvdaļai, kā arī tas nav normatīvs akts, bet savstarpēja vienošanās (un tam piekrist arī Tieslietu ministrija), profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību atstiprināšana Ministru kabinetā vairs nav nepieciešama (izņemot reģlamentētās profesijas). Nepieciešamo deleģējumu nosaka PIL un konkrētā kārtība, iesaistīto institūciju uzdevumi nosakāmi Ministru kabineta noteikumos, iespējams, papildinot arī MK noteikumus Nr.211 "Noteikumi par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu". Vienlaikus jāņem vērā, ka viss iepriekšminētais attiecas tikai uz programmu praktisko sadaļu (tas neskar vispārīzglītojošo sadaļu un mūžizglītības komponentes).

J.Gaigals rosina saskaņot PINTSA nolikuma projektu, paredzot, ka PINTSA saskaņo profesiju standartus, profesionālās kvalifikācijas prasības un nozares kvalifikāciju struktūras, un rosina iesniegt PINTSA nolikuma projektu apstiprināšanai 2016.gada 21.aprīļa Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē .

PINTSA dalībnieki konceptuāli atbalsta priekšlikumu, ka PINTSA nolikumā, kā arī Projektā par PS, PKP, NKS profesiju standartus, profesionālās kvalifikācijas prasības un nozares kvalifikāciju struktūras saskaņo PINTSA pēc pozitīva NEP atzinuma saņemšanas. Ņemot vērā to, ka profesiju standartiem nav jābūt Profesiju klasifikatora sastāvdaļai, profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību atstiprināšana Ministru kabinetā vairs nav nepieciešama.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

- 1. Saskaņot profesijas standarta projekta "Industriālā dizaina inženieris" - 5.profesionālās kvalifikācijas līmenis, esošo redakciju, un projekta izstrādātājiem iesniegt Labklājības ministrijai priekšlikumu un pamatojumu profesijas iekļaušanai Profesiju klasifikatorā, norādot nepieciešamo informāciju Profesiju klasifikatora aktualizēšanai.**
- 2. Saskaņot PINTSA nolikuma projektu, paredzot, ka PINTSA saskaņo profesiju standartus, profesionālās kvalifikācijas prasības un nozares kvalifikāciju struktūras, un iesniegt PINTSA nolikuma projektu apstiprināšanai Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē.**

3.jautājums

Modulāro profesionālās izglītības programmu ieviešana Latvijā. Ieguvumi un pielietojums – ziņo Valsts izglītības satura centra Izglītības satura departamenta direktore, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vadītāja **S.Valaine**.

S.Valaine informē, ka modulārās profesionālās izglītības programmas balstītas uz sasniedzamiem rezultātiem un pierādāmām zināšanām, kas nepieciešamas attiecīgās profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, tās ir profesionālās kvalifikācijas sastāvdaļa, kuras pamatā ir mācīšanās (sasniedzamo) rezultātu grupa, kas sastāv no novērtējuma un pierādāma zināšanu, prasmju un kompetenču kopuma. Modulārās profesionālās izglītības programmu īstenošana var notikt izglītības iestādē (klātienē, neklātienē), darba vidē (DVB) un tās pielietojamas visās izglītības pakāpēs.

S.Valaine norāda uz modulāro profesionālās izglītības programmu ieguvumiem: tās ir balstītas uz sasniedzamajiem rezultātiem un nodrošina mobilitāti; moduļu saturs ir elastīgi maināms, izteikts procentos; modulis nodrošina kompetences/-ču apguvi, ko izglītojamais spēj darīt; izmantojami atsevišķi moduļi vai moduļu grupas profesionālajai pilnveidei; īsākā periodā nodrošina jaunas nozares kvalifikācijas apguvi; var turpināt apgūt profesionālo kvalifikāciju dažādās izglītības ieguves formās; tie ir elastīgi mainīgi moduļi saistībā ar nozares/reģiona/uzņēmuma vajadzībām; tās ir darba devējam saprotamā veidā formulētas kompetences.

Tiek norādīts uz modulāro profesionālās izglītības programmu trūkumiem: izstrādes process ir laikietilpīgs un darbietilpīgs; nepieciešama pedagogu metodiskā un pedagoģiskā kompetence (interaktīvās mācību metodes, satura pārstrukturizācija); lai sasniegtu rezultātus, nepieciešama izglītojamo iesaiste mācību procesā un augsta patstāvības pakāpe.

Modulārās profesionālās izglītības programmas plānots ieviest tām profesionālajām kvalifikācijām, kurām saturs ir izstrādāts, tiek gatavoti IZM 2010.gada 11.oktobra iekšējo noteikumu Nr.22 "Profesionālās izglītības programmu izstrādes kārtība" grozījumi, izveidotas izglītības programmas izglītības iestādēs 2016./17.mācību gadam un uzsākta profesionālā satura aprobācija un programmu struktūras piemērotība, kā arī izstrādātas VISC vadlīnijas "Vadlīnijas modulāro profesionālās izglītības programmu ieviešanai" profesionāla satura pārejai no priekšmetiskās pieejas uz sasniedzamajiem rezultātiem/moduļiem.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

Pieņemt zināšanai informāciju par modulāro profesionālās izglītības programmu ieviešanu Latvijā.

4.jautājums

Informācija par profesionālās izglītības programmu izmaksu pētījuma rezultātiem – ziņo Rīgas Tehniskās universitātes finanšu prorektors **I.Eriņš**.

I.Eriņš iepazīstina ar pētījumu par viena izglītojamā bāzes kalkulācijas posteņiem un esošajām izmaksām profesionālās izglītības programmu apguvei aktualizēšanu, norādot, uz reģionālā centra/pilsētas pedagoģiskā personāla mainību (jo tālāk no reģionālā centra/pilsētas, jo lielāka pedagoģiskā personāla mainība), pedagogu novecošanās iezīmēm, pedagogu profesionālās darbības ceturtās un piektās kvalitātes pakāpju skaitlisko mazākumu, izglītojamo kopskaita un dienesta viesnīcās dzīvojošo izglītojamo kraso skaitlisko pārsvaru, iepazīstina ar nenormējamu izmaksu pētījuma rezultātiem salīdzinājuma aspektā pēc MK 2007.gada 2.oktobra noteikumiem Nr.655 "Noteikumi par profesionālās izglītības programmu īstenošanas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo" (turpmāk – noteikumi Nr.655) un ekspertu slēdziena.

I.Eriņš norāda, ka dienestu viesnīcu un nenormējamās izmaksas ir neproporcionāli augstas, līdz ar to izglītības iestādes tērē vairāk, nekā piešķirts. Svarīga ir vadītāja prasme pārvaldīt finanses. Izglītības iestādēs, kurās ir neliels izglītojamo skaits, izmaksas ir dārgas. Metodiskā būtu nepieciešams dienesta viesnīcu izmaksas paredzēt atsevišķi.

Kopējās nenormējamās izmaksas uz vienu izglītojamo gadā (neņemot vērā stipendijas apmēru uz vienu izglītojamo un kopējo kvalifikācijas prakses stundu skaitu konkrētās mācību

programmas apguvei) ir 1382,14EUR (pēc MK noteikumiem Nr.655); 1936,16EUR (ekspertu slēdziens). Kopējās normējamās izmaksas uz vienu izglītojamo gadā: 689,19EUR. Darbinieku atalgojums, salīdzinot MK noteikumu Nr.655 normatīvus un ekspertu vērtējumu, pārsniedz MK noteikumos paredzētās izmaksas 2,5 reizes.

Nemot vērā paaugstinātos izdevumus darbinieku darba samaksai, pēc ekspertu vērtējuma tiek veikta citu pozīciju ekonomija uz tādām izmaksu pozīcijām kā apdrošināšana pret nelaiemes gadījumiem kvalifikācijas prakses laikā uz 1 izglītojamo, kvalifikācijas prakses organizēšana ārpus izglītības iestādes, kultūrizglītība un sports. Dienesta viesnīcas netiek pilnībā noslogotas, tā radot nesamērīgi augstus kopējos izdevumus par to uzturēšanu. Salīdzinoši augstas ir arī normējamās izmaksas, kas varētu liecināt par nesaimnieciski izmantojamu ēku klātbūtni. Profesionālās izglītības iestādēs ir novērojama arī nepietiekama finanšu plānošanas vadība.

Veiktā pētījuma rezultātā tika secināts, ka piešķirtais finansējums pēc MK noteikumiem Nr.655 ir nepietiekams, lai profesionālo izglītības iestāžu piedāvātās izglītības programmas tiktu realizētas, nodrošinot pēc iespējas augstāku profesionālās izglītības kvalitāti. Nepieciešams pēc profesionālo izglītības iestāžu piedāvāto izglītības programmu pārstrukturizācijas atbilstoši mūsdienu prasībām un esošajai darba tirgus situācijai paaugstināt pedagogu kompetenci un profesionalitāti atbilstoši jaunākajām mūsdienu prasībām, kā arī nepieciešams papildus finansējums profesionālajai izglītībai.

E.Papule norāda, ka IZM darba grupas izstrādē ieviestas trīs izmaksu jomas: mācību procesa izmaksas, dienesta viesnīcu izmaksas un atalgojuma izmaksas.

PINTSA SĒDĒ NOLEMA:

Pieņemt zināšanai informāciju par profesionālās izglītības programmu izmaksu pētījuma rezultātiem.

5.jautājums

Izglītības nozares prioritātes un Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības jautājumu aktualitātes – ziņo izglītības un zinātnes ministrs **K.Šadurskis**.

Izglītības un zinātnes ministrs K.Šadurskis norāda uz pozitīvu dialogu ar sociālajiem partneriem, sadarbību ar darba devējiem, nozaru ekspertu padomēm, uzsverot, ka izglītības nozarē nospraustais virziens ir būtisks, lai nodrošinātu profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, paaugstinātu tās pievilcību. Svarīgs ir arī finansējuma jautājums, lai nostiprinātu sadarbību ar sociālajiem partneriem. Pašlaik turpinās uzsāktās reformas profesionālās izglītības jomā, lai sasniegtu galveno mērķi – izveidotu patstāvīgi strādājošu, kvalitatīvu, tautsaimniecības nozaru attīstības vajadzībām atbilstošu un duālās izglītības pieeju attīstošu sistēmu, kas spēj ātri reaģēt uz darba tirgus pieprasījumu.

Profesionālajā izglītībā ir noslēdzies izglītības iestāžu tīkla optimizācijas posms. Profesionālās izglītības iestāžu tīkla sakārtošana un optimizācija ir būtiski instruments, lai ietu solīti uz priekšu, ieguldītajām investīcijām ir jāatmaksājas. Svarīgi, lai profesionālās izglītības kompetences centru infrastruktūras modernizēšana dotu atdevi, kā arī tiktu izveidota darba devēju efektīva mijiedarbība ar izglītotajiem.

A.Graudiņš norāda uz disproporciju starp audzēkņu izvēli un tautsaimniecības prioritārām profesionālās izglītības programmām, uzsverot, ka būtisks faktors ir darba devēja naudas ieguldījuma atdevei.

K.Šadurskis norāda, ka izglītības programmas tiek piedāvātas saskaņā ar tautsaimniecības un darba tirgus pieprasījumu, audzēkņi dažkārt izvēlas profesionālās

izglītības programmas, kurās var iegūt profesiju īsākā laikā un ar mazākiem ieguldījumiem. Šādi stereotipi tiek laužti. Pašlaik ir uzlabota mācību vide, izglītības iestāžu infrastruktūra, motivējoša ir izglītojamo valsts budžeta un ESF finansēta izglītojamo stipendija.

Norāda uz pieaugošu konkurenci uzņēmumu starpā. Jo aktīvāka būs sadarbība ar izglītotāju, jo efektīvāk tiks sasniegtas darba devēja vajadzības; jo produktīvāka būs sadarbība ar izglītības iestādi, jo labāk klāsies konkurences cīņā. Izglītojamais ir klients un produkts vienlaicīgi.

PINTSA dalībnieki norāda, ka izglītojamais būs motivēts, ja darba devējs piedāvās atalgojumu pēc mācību iestādes pabeigšanas. Uzsver, ka nedrīkst samazināt profesionālās izglītības finansējumu, tādējādi tiks apturētas visas reformas.

L.Ribickis norāda, ka Igaunijā uz mazāku iedzīvotāju skaitu ir lielāks finansējums izglītībai, t.sk. augstākajai izglītībai.

K.Šadurskis norāda, ka nozīmīga ir augstākās izglītības kvalitāte un finansējuma jautājums. Pašlaik vislabāk finansēta ir pamatzglītība un vispārējā vidējā izglītība, pamatskolām un vidējās izglītības iestādēm ir iedalīti papildu finanšu līdzekļi. Norāda, ka tiek risināts jautājums par koledžu juridisko statusu, formālo augstākās izglītības iestāžu skaitu, koledžu vietu izglītībā. 1.līmeņa augstākās izglītības studiju programmu kvalitāte ir dažāda. Īstenojot 1.līmeņa augstākās izglītības programmas, jāņem vērā nozares vajadzības.

Uzskata, ka ir nepieciešama bonusa sistēma par sasniegtajiem mērķiem, tās piemērošana ir efektīva. Papildu finansējumu būtu jāsaņem augstskolām, kas visveiksmīgāk iesaistījušas pētniecībā un radošajā darbā studentus un jaunos zinātniekus, īstenojušas starptautiskos pētniecības projektus un sadarbojušās ar uzņēmējiem. Izglītības reformu uzdevums ir struktūras izmaiņas, resursu ieguldīšana un tālākā attīstība.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

Pieņemt zināšanai informāciju par Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības jautājumu aktualitātēm.

6.jautājums

Diskusija par sistēmiskiem atbalsta pasākumiem darba devējiem iesaistei DVB – ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfonda departamenta direktora vietniece profesionālās izglītības un mūžizglītības attīstības jomā **I.Vārna** un Latvijas Darba devēju konfederācijas Reģionālās attīstības un nodarbinātības eksperte **J.Vjakse**.

I.Vārna sniedz informāciju par Eiropas Savienības struktūrfondu (ESF) un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda specifisko atbalsta mērķi 8.5.1. (turpmāk – 8.5.1.SAM) piešķirto finansējumu, finanšu avotiem, mērķi, sasniedzamajiem rezultātiem un atbalstāmajām darbībām. Sasniedzamie uzraudzības iznākuma rādītāji: audzēkņu skaits, kas iesaistīti darba vidē balstītās (turpmāk – DVB) mācību ESF atbalsta ietvaros – 3 150; audzēkņu skaits, kas piedalījušies darba devēja vadītā mācību praksē uzņēmumā ESF atbalsta ietvaros – 25 671.

DVB mācību īstenošanas ietvaros plānots: fiksēto izmaksu segšana – 225 EUR apmērā uz vienu audzēkni; mainīgo izmaksu segšana – 70 EUR mēnesī uz vienu audzēkni un 100 audzēkņiem gadā; kompensācija uzņēmējam par DVB mācību nodrošināšanu – maksimāli 270 EUR mēnesī par vienu audzēkni; kompensācija profesionālās izglītības iestādēm par administratīvo darbu – 15 EUR par projektā iesaistīto audzēkni gadā. Savukārt prakses īstenošanas ietvaros plānots: fiksēto izmaksu segšana – 225 EUR apmērā uz vienu audzēkni; mainīgo izmaksu segšana – 80 EUR par vienu audzēkni gadā; kompensācija

uzņēmējam par atbilstošas mācību prakses nodrošināšanu – 95 EUR par audzēkni gadā; kompensācija profesionālās izglītības iestādēm par administratīvo darbu – 15 EUR par projektā iesaistīto audzēkni gadā.

I.Vārna norāda 8.5.1.SAM izmaksu indikatīvo dalījumu izdevumu pozīcijās - DVB īstenošanas izmaksas (10 968 576 EUR) un mācību prakšu un praktisko mācību īstenošanas izmaksas (10 975 377 EUR). Izmaksas saistītas ar audzēkņu dalību DVB mācību un mācību prakšu un praktisko mācību īstenošanā, kompensāciju uzņēmējam par mācību nodrošināšanu, administratīvā darba izmaksu kompensāciju izglītības iestādei, izmaksām, kas saistītas ar audzēkņu ar īpašām vajadzībām iesaistei DVB mācību un mācību prakšu un praktisko mācību īstenošanā. Atbalsta pasākumi audzēkņim: apdrošināšana, individuālie aizsardzības līdzekļi, obligātās veselības pārbaudes, t.sk. vakcinācija, dienesta viesnīcas, transporta izmaksas. Projekta plānotās kopējās projekta vadības, īstenošanas personālā, tiešās attiecināmās izmaksas, kas saistītas projekta vadību un īstenošanas personālu, un netiešās izmaksas - 2 985 000 EUR, savukārt netiešās attiecināmās izmaksas – 361 344 EUR.

I.Vārna informē par 8.5.1. SAM ieviešanas shēmu un laika grafiku. Plānots 8.5.1.SAM projektu iesniegt vērtēšanas kritēriju apstiprināšanai AK indikatīvi 2016.gada maijā, 8.5.1. SAM MK noteikumi iesniegti izskatīšanai MK indikatīvi 2016.gada jūnijā, plānotais atlases uzsākšanas datums (sludinājums vai uzaicinājumu nosūtīšana) projekta uzsākšana indikatīvi 2016.gada augustā.

J.Vjakse pateicas par sadarbību partneriem un informē par DVB mācību MK noteikumu projekta “Kārtība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības” (turpmāk – noteikumu projekts par DVB) izstrādes procesu, sadarbību ar sociālajiem partneriem, norādot, ka ir jāpanāk vienošanās jautājumā, vai uzņēmējam DVB laikā audzēknis jāalgo, vai arī uzņēmēji ir gatavi maksāt stipendijas.

J.Vjakse sniedz informāciju par Ministru kabineta noteikumu projekta “Nozaru ekspertu padomju izveidošanas, darbības un darbības koordinācijas kārtība” virzību, norādot, ka 12 nozaru ekspertu padomēs iekļauti 49 arodbiedrību pārstāvji, 141 darba devēju un nozaru asociāciju pārstāvis, 57 valsts puses pārstāvji, 41 profesionālo organizāciju, neatkarīgo ekspertu, skolu pārstāvis, norādot, ka pēc 2016.gada 8.apriļa LDDK sarunas ar izglītības un zinātnes ministru K.Šadurski konceptuāli izstrādājams un virzāms lēmums par NEP koordinatoru nodrošinājumu no valsts budžeta līdzekļiem.

J.Vjakse norāda, ka darba vidē balstītas mācības ir profesionālās izglītības ieguves forma, kurā izglītības programmas profesionālā satura teoriju un praksi izglītojamais pārmijus apgūst izglītības iestādē un uzņēmumā, sniedz prakses un DVB mācību salīdzinājumu, uzsverot kopīgo un atšķirīgo, norāda, ka DVB mācību ietvaros uzņēmums māca arī profesionālā satura teoriju (ideāli, ja vesela moduļa formā). DVB mācībās ir ievērojami lielāka darba devēju iesaiste, cieši sadarbojoties ar profesionālās izglītības iestādēm, kvalitatīva mācību satura nodrošināšanā.

DVB mācības Latvijā ir alternatīva praksēm, kas uzņēmumam izvirza augstākas iesaistes, kvalitātes prasības ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu profesionālo izglītību. Norāda, ka DVB mācībās iesaistīsies tikai tie uzņēmumi, kas vēlas ar profesionālās izglītības palīdzību sagatavot sev nākamos darbiniekus. Var izveidoties situācija, ja būs noteikts papildus obligāts nosacījums par darba līgumu, ka uzņēmumi turpinās izmantot prakšu sistēmu, pret kuru netiek izvirzītas tik augstas kvalitātes prasības. Viens no risinājumiem varētu būt darba līguma noslēgšana pēc mācību apguves (par darbu ārpus DVB mācību plāna), dodot iespēju uzņēmumam atlasīt darbiniekus, un DVB laikā – iespēja uzņēmumam maksāt stipendiju.

J.Vjakse sniedz uzņēmumu viedokli, minot piemērus, un DVB mācību izmaksu aprēķinus, norādot, ka summa jānovirza audzēkņu stipendijas maksāšanai. DVB mācības Latvijā ir mācības, alternatīva praksēm, kas pret uzņēmumu izvirza augstākas iesaistes, kvalitātes prasības ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu profesionālo izglītību, un iesaistīsies tie uzņēmumi, kas vēlas ar profesionālās izglītības palīdzību sagatavot sev nākamos darbiniekus.

Ja būs noteikts papildus obligāts nosacījums par darba līgumu, uzņēmumi turpinās izmantot prakšu sistēmu, pret kuru netiek izvirzītas tik augstas kvalitātes prasības.

I.Zvīdriņa vērsa uzmanību uz to, ka Labklājības ministrija saglabā savus iebildumus par darba devēju maksātām stipendijām DVB mācību laikā. Labklājības ministrijas viedoklis nav, ka darba devējam obligāti DVB mācību laikā jāveic samaksa, bet, ja darba devējs to izlemj darīt, tad tas īstenojams darba tiesisko attiecību ietvaros, t.sk. ar minimālo algu. I.Zvīdriņa sniedz papildus argumentus, t.sk. minot starptautiskus salīdzinājumus un diskusijas.

E.Papule norāda, ka noteikumu projektā par DVB ir plānoti abi atbalsti – uzņēmums noslēdz darba līgumu ar izglītojamo, pamatojoties uz darba tiesisko attiecību regulējošām tiesību aktu normām, vai uzņēmums noslēdz vienošanos un maksā stipendiju par sasniegumiem individuālā plāna apgūvē, un ierosina noteikumu projektu par DVB virzīt tālākai saskaņošanai uz Ministru kabinetu.

PINTSA dalībnieki atbalsta noteikumu projekta par DVB virzīšanu uz Ministru kabinetu tālākai saskaņošanai.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

Pieņemt zināšanai informāciju par sistēmiskiem atbalsta pasākumiem darba devējiem iesaistei DVB mācībās un virzīt tālākai saskaņošanai sagatavoto MK noteikumu projektu “Kārtība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības”.

7.jautājums

Informācija par profesionālās izglītības kompetences centru paveikto metodiskajā darbā un pedagogu tālākizglītību reģionu vai nozares mērogā – ziņo Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta valsts sekretāra vietniece - departamenta direktore **E.Papule**.

E.Papule informē, ka šobrīd ir 17 Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošas profesionālās izglītības iestādes, kurām ir piešķirts profesionālās izglītības kompetences centru (PIKC) statuss, t.sk. 1 koledža. PIKC reģionālais pārklājums ir sekojošs: Rīgā - 4, Latgalē – 3, Vidzemē – 3, Zemgalē – 1, Kurzemē – 4, Pierīgas reģionā – 2 PIKC. Tiek nosauktas jomas, kurās PIKC specializējas.

E.Papule sniedz informāciju par PIKC paveikto metodiskajā darbā un pedagogu tālākizglītību reģionu vai nozares mērogā: ir izstrādāts profesionālās izglītības programmu saturs atbilstošu nozaru profesijās, izstrādāti mācību un metodiskie materiāli izglītojamiem un pedagogiem, nodrošināta pedagogu pieredzes apmaiņa un stažēšanās valsts un starptautiskā līmenī, organizēti semināri, konferences, konkursi, olimpiādes, metodiskie pasākumi izglītojamiem un pedagogiem valsts un starptautiskajā līmenī, nodrošināta nozarē strādājošo un citu personu profesionālā tālākizglītība un pilnveide. Saskaņā ar PIKC iesniegtajiem apliecinājumiem 2014./2015.mācību gadā visi PIKC ir veikuši nozaru metodiskā centra funkcijas, nodrošinot vienlaikus ne mazāk kā 100 izglītojamiem mācības izglītības programmās katrā no atbilstošām nozarēm kopumā.

E.Papule norāda, ka ir uzsākuši darbu PIKC konventi un uzsver PIKC vadītāja, ministrijas pārstāvja, pašvaldības, darba devēju un to apvienību pārstāvju sadarbības efektivitāti.

PINTSA dalībnieki norāda, ka uzsāktā konventu darbība veicina profesionālās izglītības iestāžu attīstību un sadarbību ar partneriem.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

Pieņemt zināšanai informāciju par profesionālās izglītības kompetences centru paveikto metodiskajā darbā un pedagogu tālākizglītību reģionu vai nozares mērogā.

8.jautājums

Dažādi.

E.Purmale-Baumane atzīmē, ka profesionālo izglītības iestāžu konventu darbības rezultātā izglītības iestādes aktualizējušas ES fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa 7.2.1. 2.kārtas projekta "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana garantijas jauniešiem ietvaros" (turpmāk - ESF projekts) ietvaros īstenojamās profesionālās izglītības programmas audzēkņu uzņemšanai 2016.gada 1.septembrī, un lūdz nākamajā PINTSA sēdes darba kārtībā iekļaut ESF projekta profesionālās izglītības programmu papildu saskaņošanu.

PINTSA dalībnieki atbalsta nākamajā PINTSA sēdes darba kārtībā iekļaut ESF projekta profesionālās izglītības programmu papildu saskaņošanu.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

2016.gada 15.jūnija PINTSA sēdes darba kārtībā iekļaut ESF projekta profesionālās izglītības programmu papildu saskaņošanu.

9.jautājums

Par nākamās PINTSA sēdes darba kārtību.

PINTSA SĒDĒ NOLĒMA:

PINTSA kārtējā sēde notiks 2016.gada 15.jūnijā Izglītības un zinātnes ministrijā, Lielajā zālē, 2.stāvā, Vaļņu ielā 2, plkst.14.00. Sēdes vadītājs – darba devēju puses vadītājs **L.Ribickis**.

PINTSA 2016.gada 15.jūnija sēdes darba kārtība:

1. Profesiju standarti (IZM AIZID, VISC).
2. Darba un sociālo tiesību apguve pamatskolās un vidusskolās (VISC).
3. Diskusija par jaunu Profesionālās izglītības likuma izstrādes nepieciešamību (IZM).
4. Informācija par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda specifiskā atbalsta mērķi 8.3.1. - Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu (t.sk. izstrādāt mācību un metodiskos līdzekļus, nodrošināt pedagogu tālākizglītību satura ieviešanai) (VISC).
5. ES fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa 6.2.1. 2.kārtas projekta "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana garantijas jauniešiem ietvaros" ietvaros profesionālās izglītības programmu papildu saskaņošanu (VIAA).
7. Dažādi.
8. Par nākamās PINTSA sēdes darba kārtību.

Sēdi slēdz 16.40

Sēdi vada:

E.Papule

Sēdi protokolē:

A.Imanta

